

URSUS ARCTOS (MEDVEĎ HNEDÝ)

Medveď hnedý je pre svoj široký areál, ktorý denne využíva na hľadanie potravy alebo párenie a výchovu mláďat, považovaný za dáždňový druh, podľa ktorého je možné určiť rozsah biokoridorov. Ak sú zabezpečené podmienky migrácie a pohybu medzi jednotlivými oblasťami výskytu u tohoto druhu, znamená to, že sú zabezpečené aj pre menej náročné druhy. Výsledky projektu WWF z Maramureş (2014) ukazujú, že areál medveďa hnedého má veľkosť 42 - 212 km², výnimočne až 2,117 km² (počas prieskumného pohybu, ktorým si zaistuje rozšírenie do ďalších území).

CANIS LUPUS (VLK DRAVÝ)

Vlk má veľkú schopnosť pohybovať sa pri hľadaní koristi po rozsiahlych územiach. Pretože je to spoločensky organizovaný druh, pohybuje sa vo svorke (s výnimkou obdobia chovu mláďat, ktoré je skoro na jar, vtedy sa ich aktivita sústreďuje do blízkosti nory). Svorka je pri hľadaní potravy schopná prejsť viac ako 50km za deň. Keď je potravy málo, táto vzdialenosť môže byť oveľa väčšia a dosiahnuť až 200 km za deň. Osamelí vlci, ktorí si hľadajú novú svorku alebo nové teritórium, môžu prekonať vzdialenosti až tisícov kilometrov.

LYNX LYNX (RYS OSTROVID)

Zo všetkých veľkých šeliem európskych lesov má rys najtajomnejšie správanie. Okrem obdobia rozmnožovania žije samotársky. Prebýva v hustých lesoch a na skalnatých miestach, kde spí a počas dňa odpočíva. Pretože sa jedná o súmrakový druh, aktívnym sa stáva na úsvite a pri západe slnka. Preferovanou technikou lovu je prenasledovanie koristi a následný útok, pričom využíva hustotu zalesnených biotopov. Občas používa aj lov, pri ktorom na korisť čaká. Rys zriedka spôsobuje škody na hospodárskych zvieratách. Kontakt s ľuďmi sa vyhýba a tak zostáva tichou mačkovitou šelmou našich lesov.

PRE VIAC INFORMÁCIÍ KONTAKTUJTE:

Lenka Paulíková

SOS/BirdLife Slovakia

Námestie osloboditeľov 1, 071 01,
Michalovce, Slovakia

Mobil: +421 948 838 377

E-mail: lenkapaulikova@gmail.com

Tento projekt je realizovaný organizáciou WWF Rumunsko v Maramureş v partnerstve s mimovládou organizáciou RakhivEcoTour z Ukrajiny, Národným Parkom Aggtelek z Maďarska a Slovenskou ornitologickou spoločnosťou SOS/ BirdLife zo Slovenska.

<http://www.huskroua-cbc.net>

Projekt „Otvorené hranice pre voľne žijúcu divú zver v Karpatoch“ sa začal 1. októbra 2019 a je financovaný z Programu cezhraničnej spolupráce ENI 2014-2020 pre Maďarsko-Slovensko-Rumunsko-Ukrajinu. Projekt je plánovaný na obdobie 30 mesiacov.

Celkové náklady na projekt sú 1 550 871,83 EUR, z toho 1 395 784,63 EUR predstavuje príspevok Európskej únie.

Tento materiál bol vyrobený s finančnou podporou Európskej únie. Za jeho obsah zodpovedá SOS/BirdLife Slovakia, pričom nemusí nevyhnutne vyjadrovať názory Európskej únie.

Hungary-Slovakia-Romania-Ukraine
ENI Cross-border Cooperation Programme
2014-2020

**PARTNERSHIP
WITHOUT BORDERS**

BOJ PROTI POKLESU BIODIVERZITY V KARPATSKOM REGIÓNE MUSÍ MAŤ NADNÁRODNÝ CHARAKTER

www.openbordersforbears.com

© Ádám Szabó - Aggtelek Park

Co-financed by the European Union

Ochrana ekologickej konektivity na nadnárodnej úrovni je nevyhnutnosťou. Veľké šelmy pri hľadaní potravy alebo partnera často prekračujú štátne hranice a preto si táto téma vyžaduje spoločné riešenie.

Rozvíjaním **silnej cezhraničnej spolupráce** a vytvorením **integrovaných manažmentových opatrení** prispejeme k: zachovaniu a zlepšeniu funkčnosti biokoridorov medzi biotopmi, ako aj k zachovaniu ekosystémových služieb v prospech miestnych komún a spoločnosti vo všeobecnosti.

MAPA PROJEKTOVÉHO ÚZEMIA

Okrem harmonizovaného zberu údajov z Rumunska, Ukrajiny, Slovenska a Maďarska sa budú realizovať aj spoločné aktivity zamerané na ochranu biodiverzity. Projekt prispeje k zlepšeniu ekologickej konektivity v štyroch krajinách a podporí integrovaný manažment biotopov medveďa hnedého (*Ursus arctos*), vlka (*Canis lupus*) a rysa ostrovida (*Lynx lynx*) prostredníctvom:

- vytvorenia harmonizovanej metodiky identifikácie a vytýčenia biokoridorov;
- definovania siete kľúčových biokoridorov s nadnárodným významom v záujmovom území projektu;
- spoločnej tvorby opatrení na zachovanie populácií veľkých šeliem a trvalo udržateľného rozvoja komún;
- zlepšenia funkčnosti biokoridorov,
- zlepšenia schopnosti správneho manažmentu biokoridorov prostredníctvom organizácie školení,
- zvýšenia informovanosti, vzdelania a povedomia o dôležitosti ochrany biokoridorov veľkých šeliem v Karpatoch a o opatreniach na prevenciu konfliktu medzi človekom a voľne žijúcimi zvieratami

© Stephen Brkich

URSUS ARCTOS (MEDVEĎ HNEDÝ)

© Tomas Hulik

CANIS LUPUS (VLK DRAVÝ)

© WWF Ukraine

LYNX LYNX (RYS OSTROVID)

OHROZENIA VOĽNE ŽIJÚCICH ZVIERAT:

- Strata a fragmentácia biotopov v dôsledku rozvoja mestskej, vidieckej a dopravnej infraštruktúry, ktorá vedie zníženiu ekologickej konektivity;
- Vyrušovanie človekom: aktivity lesného hospodárstva v kľúčových oblastiach (napr. na miestach, kde sa zvierá ukrýva), rekreačné aktivity mimo turistického chodníka, zbierači lesných plodov;
- Chýbajúci koordinovaný prístup a opatrenia na zachovanie a ochranu biokoridorov;
- Nedostatočné poznatky a obmedzené ľudské zdroje.

POJMY:

- Biokoridor - funkčná oblasť prechodu medzi niekoľkými prírodnými oblasťami využívaná skupinou druhov na presuny, rozmnožovanie a úkryt.
- Biotop – územie, ktoré využívajú zvieratá a rastliny ako svoj životný priestor.
- Ochrana prírody - zachovanie a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov.
- Trvalo udržateľný rozvoj - neustále zlepšovanie kvality života ľudí, ktoré je v súlade so životným prostredím a starostlivosťou o prírodné zdroje.

